

Svileni i Kososvila

Bio jednom jedan dječak, Svileni ga zvaše. Zbog mekane plave kose na garavom licu, govoraše, onakve kakvu imaju plemići iz susjednog dvorca. Svileni ne živješe u dvorcu, već u nečemu nalik svinjcu. U stvari, nekakav krmetnjak to bijaše, sa zemljanim podom i oskudnim namještajem: slamaricom od polusažvakane slame i tronošcem izlizanih nogara.

Čuo nije ništa ni govoriti nije znao. Od malena, svijet je samo gledao i pipao. Svijet mu dobar s toga bio. Nađe ga dobra obitelj, gola pod lišćem, poplavio već. Poslije ga, kad prohoda, dadoše svinjaru u služanjestvo. Imalo se jesti, a ni žedno se nije bilo. Kad napuni deset zima, jos bijaše čosav, bez ijedne dlake, gluh i nijem.

Kad mu bijaše rodni dan, jedanaeste zime, nabasa sa četrnaest svinja na mjesto gdje bijaše ostavljen. Ne znajući, sjede baš tamo gdje ga ona koja ga na svijet donese, u mucu ostavi.

Ostavi i izdahnu nedaleko, sama.

Sjede i umoran zaspi. Spavao je da ni ne zna koliko. Spavao je da su i svinje od umora oko njega pozaspale. Ne probudi se ni sljedećeg dana, ni dana poslije. Spavao je ko začaran. A kad bi putnik namjernik tuda prošao, nije bilo ni svinja, ni Svilenog. Za oči smrtnika, nevidljivi bijahu.

U snovima, vidje anđelicu, kososvilu, crnooku, mekih ruku kako ga po glavi gladi. Glavi bez ijedne vlasi. Gladi, tepa i pjevuši ispod glasa, neku pjesmu koju i nagluhi čuti mogu.

Razgovara on se s anđelicom, govori joj, a da glasa ne ispusti. I dok priča i dok sluša od topline njene ruke, ne želi se iz sna dići.

Moli, kumi da ga k sebi, pod oblake, vodi.

Rastužena takvom tugom, anđelica njemu kosu daje. Ali kakvu kosu! Svileniju od prinčevskih halja, čistiju od carevih skuta, sjajniju od samog sunca. Probudi se i osjeti da ga nesto skaklja. Golica ga nesto. Prvi put on opipa ono što kod drugih kosom zovu. Pa kad takne

koju vlas iz nje samo njezni zvuci u uhu mu zatitraju. Kad zamahne glavom, lijevo ili desno, iz plavog mu slapa mudrolije najvećih mudraca govoriti stanu. A kad zaspe, kosa mu u anđeoske ruke prijede pa ga glade sve do jutra.

I tako nam Svileni, s kosom od sunca, proživi svoj život sve do smrti kasne. Svaki svinjac, a promijenio ih mnogo, bijaše čist sam od sebe, svaki gazda bijaše bolji neg što je i htio, svaka gazdarica, izgledaše bujnije i jedrije nego što je po zaslugama, trebala biti.

Svileni nadoda svakom mjeru dobra više, bez znanja i htijenja. Tek tako, sam od sebe il od kose kakvu samo anđeli češljaju, pitaše se ljudi?

Tko će li ga znati?

Bio mudar, ljudske zbore nije čuo.

Bio još mudriji, govorio nije.

Samo zlatnom, ko anđeo, kosom.

Pričati je znao.

Zdenka Mija Brebrić, Bjelovar